

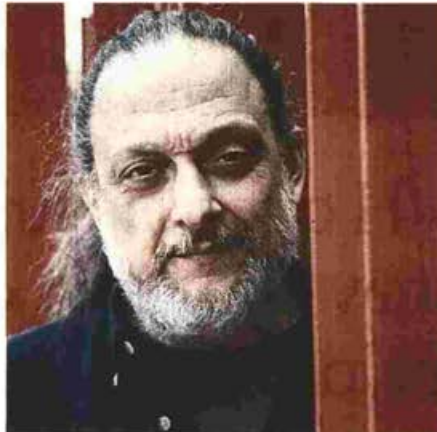
Κοινωνικές αιχμές μέσω μιας ληστείας

Το νέο αστυνομικό μυθιστόρημα του Μάρκου Κρητικού σχολιάζει με καυστικό τρόπο την ελληνική πραγματικότητα

Του Φίλιππου Φιλίππου

Ο Μάρκος Κρητικός εμφανίστηκε στη λογοτεχνία το 2013 με το αστυνομικό μυθιστόρημα *Απιστία μετά φόνου*, το οποίο είχε ως θέμα την αλβανική μαφία στην Αθήνα και ήταν μια περιπλάνηση στην ελληνική πρωτεύουσα, όπου αλωνίζουν κακοποιοί και σωματέμποροι. Σε αυτό ο κεντρικός ήρωας και αφηγητής, ο τραπεζικός υπάλληλος Μάρκος, γίνεται αυτόπτης μάρτυρας ενός εγκλήματος μπροστά στο σπίτι του, στα Πατήσια. Καθώς προσπαθεί να μάθει ποιο ήταν το θύμα, αντιμετωπίζει κινδύνους, μαζί με τη γυναίκα, τη γάτα και τον σκύλο του, καθώς ο νεκρός ήταν αλβανός κακοποιός. Στο δεύτερο μυθιστόρημά του, το *Αρση απαγορευτικού* (2014), ο Μάρκος μετακομίζει με σύζυγο και πεθερά στην Τήνο, όπου γίνεται ληστεία σε τράπεζα και ακολουθεί ένα έγκλημα.

Στο πέμπτο βιβλίο του, *Ο αναρχικός τραπεζικός* (εκδ. Μεταίχμιο), ο Μάρκος Κρητικός, ο οποίος γεννήθηκε στη Χίο το 1968, κατάγεται από την Τήνο, σπούδασε τοπογράφος μηχανικός και υπήρξε τραπεζικός υπάλληλος, επανέρχεται στα δύο πρώτα του μυθιστορήματα πάλι με αφηγήτη τον Μάρκο, ο οποίος ζει συμβατικά

Διανθισμένο με μαύρο χιούμορ είναι το πέμπτο βιβλίο του Μάρκου Κρητικού

με τη γυναίκα του την Ελσα, τη γάτα και τον σκύλο του, ενώ δέχεται συχνά ενοχλήσεις από την πεθερά του. Στην ουσία το μυθιστόρημα είναι προϊόν διασκευής των δύο πρώτων και σε αυτό ο συγγραφέας μάς μεταφέρει στη σημερινή Αθήνα, επίσης στην Τήνο και στη Μύκονο. Στην πλοκή

δεν υπάρχουν πολλά εγκλήματα (έχουμε μόνο τη δολοφονία ενός αλβανού μαφιόζου), ωστόσο ο ήρωας αποχωρεί από την τράπεζα και συμμετέχει σε μια ληστεία άλλης τράπεζας, παρακινούμενος από έναν μαρξιστή φίλο του. Τι θα συμβεί εκεί; Πώς θα τελειώσει το τολμηρό εγχείρημα; Τι θα πράξει η αστυνομία; Πώς θα ολοκληρωθεί η ιστορία; Τι θα απογίνουν οι δράστες;

Ο *Αναρχικός τραπεζικός*, που παραπέμπει βεβαίως στο βιβλίο του Φερνάντο Πεσόα *Ο αναρχικός τραπεζίτης*, είναι ένα απολαυστικό αστυνομικό μυθιστόρημα, γραμμένο με χιούμορ, κάτι που σπανίζει στους συγγραφείς οι οποίοι ασχολούνται με το συγκεκριμένο είδος, Έλληνες και ξένους. Είναι όμως και ο καρπός της προσπάθειας του συγγραφέα να μιλήσει με τον δικό του προσωπικό τρόπο για τη σύγχρονη Ελλάδα. Έτσι, ασκεί καυστική κριτική στα κόμματα («Ο ξεπεσμός μιας χώρας σε εικόνες, όπου η πολιτική έχει καταντήσει η φτηνότερη των τεχνών»), στον θεσμό του γάμου («μόλις ξυπνήσεις την επομένη του γάμου, αντιλαμβάνεσαι ότι έχεις παντρευτεί άλλη γυναίκα»), στις τράπεζες («Είμαι ο τελευταίος τροχός της αμάξης σε μια εταιρεία νόμιμης το-

κογλυφίας»), στην Εκκλησία («η μεγάλη ουρά στην είσοδο του ναού μου θύμιζε την τράπεζα»), στις ερωτικές σχέσεις («το καλό φαγητό παραμένει ακριβό, σε αντίθεση με τα ναρκωτικά και το σεξ»).

Αν η Αθήνα είναι μια πόλη όπου δρουν ποικίλες μαφίες, κατ' αυτόν η Τήνος και η Μύκονος είναι μεν νησιά παραθερισμού, αλλά και κομπίνας και ξεπλύματος μαύρου χρήματος. Σε κάθε περίπτωση, στον *Αναρχικό τραπεζικό*, βιβλίο με αναφορές σε βιβλία και συγγραφείς που τον σημάδεψαν, διανθισμένο από στίχους ξενόγλωσσων τραγουδιών που τον συγκίνησαν, ο Μάρκος Κρητικός καυτηριάζει τα περίεργα φαινόμενα που παρατηρούνται στη χώρα, στην κοινωνία, στους εργασιακούς χώρους, στις οικογένειες.

ΜΑΡΚΟΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ
Ο αναρχικός τραπεζικός
Εκδόσεις Μεταίχμιο,
2024, σελ. 272,
τιμή 15,50 ευρώ